

АНАЛИЗА ЕФЕКТА ПРОПИСА

Одређивање проблема које закон треба да реши

Измене и допуне Закона о заштити животне средине, треба да реше разлике које постоје у Закону о заштити животне средине („Службени гласник РС”, бр. 135/04, 36/09, 36/09 - др. закон, 72/09 - др. закон, 43/11- УС и 14/16) (у даљем тексту: Закон) и међународних обавеза које проистичу из процеса приступања ЕУ у смислу испуњавања услова за коришћење средстава ИПАРД фондова и кофинансирања пројеката из средстава Зеленог фонда за пројекте који се финансирају из ЕУ претприступних фондова.

Доношењем аката из области пољопривреде којима се уређује област ИПАРД подстицаја (Правилника о ИПАРД подстицајима за инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства и Правилника о ИПАРД подстицајима за инвестиције у физичку имовину пољопривредних газдинстава) за инвестиције у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства, као и у физичку имовину које се тичу прераде и маркетинга пољопривредних производа и производа рибарства, уведено је обавеза да пољопривредно газдинство које испуњава одговарајуће прописане услове у области заштите животне средине и да орган надлежан за послове заштите животне средине издаје акт којим се доказује да пољопривредно газдинство испуњава прописане услове у области заштите животне средине.

Надлежни орган за послове заштите животне средине, а како је прописано наведеним актима издаје акт да предметна инвестиција испуњава услове из области заштите животне средине у складу са законом којим се уређује процена утицаја на животну средину и ЕУ прописима са којима су усклађени прописи Републике Србије.

Међутим, важећим прописима из области заштите животне средине нису прописани услови у области заштите животне средине за пољопривредно газдинство, те стога није могуће ни издати акт о испуњености услова.

Инспекција за заштиту животне средине врши инспекцијски надзор према 16 закона из области заштите животне средине али према постојећим законским решењима не постоји законски основ за вршење инспекцијског надзора министарства надлежног за заштиту животне средине пољопривредних газдинстава, као ни основа да инспектор процењује да ли је нека инвестиција усмерена ка заштити животне средине или управљању отпадом и отпадним водама

Из тих разлога и из разлога правне уређености у поступку примене Закона и закона из области пољопривреде којима се уређује горе наведена област, указује на потребу прецизирања и постизања боље међусобне усаглашености појединих одредби закона, у погледу материјално-правних решења закона и њихове примене у пракси, као проширивања надлежности инспекције заштите животне средине, постизања ефикасније заштите животне средине уз одрживи пољопривредни развој.

Друга предложена измена Закона се односи на отклањање неусаглашености важеће регулативе за планирање и коришћење средстава за кофинансирање пројеката који се финансирају из претприступних фондова ЕУ. Важећим законом је утврђено да се из средстава Зеленог фонда могу обезбеђивати средства за подршку припреми и реализацији пројеката у области заштите животне средине на основу јавног конкурса и критеријума на основу акта

који доноси Влада. С друге стране, Влада је 2013. године усвојила Методологију за селекцију и приоритизацију инфраструктурних пројеката, која је део документа „Национални приоритети за међународну помоћ (НАД) за период 2014 – 2017 године са пројекцијама до 2020. године”.

Приступање Републике Србије ЕУ подразумева испуњавање стандарда у области заштите животне средине за шта је потребно изградити и одговарајућу инфраструктуру. За инфраструктурне пројекте у приоритетним областима управљања отпадом и отпадним водама потребна су значајна финансијска средства, која није могуће обезбедити само и из средстава републичког и локалних буџета, већ је од изузетног значаја успоставити одржив систем који подразумева максимално коришћење претприступних фондова и сигурност у обезбеђивању јавних средстава за кофинансирање. Избор пројеката за финансирање из претприступних фондова се врши на основу Методологије и формирања Јединствени листе приоритетних пројеката. Доношење акта Владе којим се уређује начин доделе средстава из Зеленог фонда, као буџетске линије која у будућности може да обезбеди предвидивост и сигурност за планирање потребних средстава за пројекте у области заштите животне средине, мора да садржи одредбе којима се одређују критеријуми за доделу средстава Зеленог фонда, а који не могу суштински бити различити од критеријума који су предвиђени Методологијом. То значи да се за исте пројекте процедура мора спроводити два пута, што би изазвало губитак времена, створило несигурност за ЕУ приликом одобравања средстава из ИПА фондова, а посебно што је у супротности са поступком програмирања средства из ИПА фондова.

Прецизирање одредби и међусобно усаглашавање одредби закона

Предложеним изменама и допунама Закона у чл. 1. и 2. предлаже се још један изузетак од прописане обавезе спровођења јавног конкурса и то за припрему и суфинансирање пројеката који се финансирају из претприступне помоћи Европске уније у складу са чланом 89. ст. 3. и 4. овог закона, као и за непредвиђене трошкове везане за реализацију тих пројеката.

На овај начин би се омогућила пуна примена Закона у складу са чланом 89. ст. 3. и 4, односно обезбедила би се примена методологије која је прописана у складу са акредитованим системом управљање фондовима Европске уније.

Допуном закона кроз додавање тачке 21а) у члану 90в став 1, која гласи:

„21а) суфинансирање пројеката који се финансирају из међународне развојне помоћи и других финансијских извора који захтевају суфинансирање, обезбедило би се да се пројекти из ИПА фондова суфинансирају према утврђеној методологији за те пројекте, док се за суфинансирање пројеката из међународне развојене помоћи треба расписивати посебан јавни позив.

Чланом 3. Нацрта закона, предлаже се допуна Закона на начин да се дода члан 101а којим се прописује правни основ за израду подзаконског акта - правилника којим би се тачно дефинисало шта ће се проверавати код корисника -(физичких лица) ИПАРД подстицаја.

Циљ који се законом постиже

Циљ измена и допуна овог закона је да се омогући коришћење средстава Зеленог фонда за кофинансирање пројеката који се финансирају из средстава претприступних фондова ЕУ и испуњавање услова за коришћења средства из ИПАДР фондова.

Предложеним прецизирањем одредби омогућава се издавање акта од стране министарства надлежног за послове заштите животне средине којима се утврђује испуњеност услова из области заштите животне средине па самим тим и учешће на конкурс пољопривредним газдинствима за доделу средстава из ИПАДР фондова.

Без предложеног прописивања правног основа за издавање акта о испуњености услова заштите животне средине, ово учешће и издавање не би било могуће спровести конкурс.

Да ли су разматране друге могућности за решавање проблема?

За обезбеђивање коришћења средстава Зеленог фонда за кофинансирање пројеката који се финансирају из ИПА фондова, разматрана је алтернативна могућности решавања проблема кроз регулаторне опције, односно кроз уредбу којом се утврђују услови, критеријуми и поступак за доделу средстава. С обзиром да је овим законом утврђено да пројекти који могу бити подржани из средстава Зеленог фонда морају бити на Јединственој листи пројеката, уредбом би морали бити прописани исти критеријуми који су прописани и у Методологији за селекцију и приоритизацију инфраструктурних пројеката, која је део документа „Национални приоритети за међународну помоћ (НАД) за период 2014 – 2017 године са пројекцијама до 2020. године”. Та разматрана опција би представљала дуплирање поступка за исте пројекте.

Зашто је доношење закона најбоље решење проблема?

Измене Закона су неопходне за омогућавање коришћења средства Зеленог фонда за кофинансирање пројекта који се финансирају из средстава претприступних фондова ЕУ, како би се на ефикасан начин осигурала одрживост и стабилност у финансирању пројеката у области заштите животне средине.

На кога ће и како утицати решења предложена у закону?

Суштинске измене се тичу испуњавања услова за коришћење средстава из ИПАРД фондова и ефикасије обезбеђивање средстава из Зеленог фонда за инфраструктурне пројекте из ИПА фондова у области заштите животне средине. Предложене измене ће веома позитивно утицати на кориснике тих средстава.

Који су трошкови које ће примена закона изазвати грађанима и привреди, посебно малим и средњим предузећима?

Примена Закона неће изазвати трошкове грађанима и привреди и малим и средњим предузећима.

Да ли позитивни ефекти доношења закона оправдавају трошкове његове примене?

За спровођење измена и допуна овог закона није потребно обезбедити додатна средства из буџета Републике Србије, у односу на средства која су већ обезбеђена за рад

службе инспекције у Министарству заштите животне средине. С друге стране, огромне су користи које Република Србија може да добије коришћењем средстава из ИПАРД фондова и фондова ИПА индикативно опредељених до 2020. године у вредности од 160 милиона евра.

Да ли закон стимулише појаву нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Измене закона могу подстаћи развој нових привредних субјеката и тржишну конкуренцију у привредним гранама повезаним са реализацијом инфраструктурних пројеката у области заштите животне средине и пољопривреде.

Да ли су све заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове о закону?

Имајући у виду да није реч о закону којим се битно мења уређење неког питања нити је реч о новом системском закону, већ је реч о измени закона у мањем обиму, односно о прецизирању два члана закона, у складу са чланом 41. Пословника Владе Републике Србије („Службени гласник РС”, бр. 61/06 – пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 и 76/14), јавна расправа није одржана.

У процесу консултација за решавање питања обезбеђивања одрживог начина кофинансирања пројекта из ИПА фондова, посебни састанци су одржани са представницима Министарства за европске интеграције, као надлежном за питања програмирања и уговарања средстава из претприступних фондова ЕУ.

Које ће мере током примене закона бити предузете да би се остварили разлози доношења закона?

Током примене закона предузеће се постојеће законодавне, управне и управно надзорне, институционално-организационе, техничке-оперативне и економске мере.